

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 9.

Fylke: Telemark

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Mo

Emne: Låving

Bygdelag: Skapså

Oppskr. av: P. O. Bergland

Gard: Bergland

(adresse): Åndalsverk

G.nr. 63 Br.nr. 1.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Etter far (Olav O. Bergland) född 1833. Gardbr.
og jehandler.

SVAR

A. Låv som vert rispa av prea.

1. Dei fleste brukar å låve kvart år. Det vert rekna for godt for, både til kù og sau, og vert bruka årvisst. Folk brukar nok mindre låv no enn før, men elles vert det drive på same vis som før i sia.

2. Some låvar i slutten av juni og fyrsten av juli altso før slåtten byrjar. Men dei fleste låvar etter slåtten. Det vert då i slutten av august og fyrst i september. Helst berre i godt ver, elles gylnar låvet inne i kjerwen og drys av. Etter mikkelsmess er det for seint å saka låv her. Det er helst bjørk, or, osp ^{selje} og rån vi låvar her i bygda. Ask og alm er her lite av. Vi seier: å saka låv eller å låve. Tjölve gjerningen heiter: låving, låvingi.

3

Der det veks ask og alm, vert helst dei brukt til kyllebre; men her iyppe er det helst selje. Alderen på slike bre er nok so ymse; men storleiken er nok langt over mannshøgda når dei vert kyllte fyrste gongen. Ein ask eller serleg selje kan ein kyllte tredje kvart. Ellis har jorda dei står i mykje å seia her. Er jorda god, kan ein kylla oftare enn når jorda er hard og arm. Vi seier å kydde her. Vi brukar tvo diar i skaden po tvo ~~lar~~. Ripa lauv har vore lite brukt og er no heilt slutt. No vert ikkje kylltrea teke vare på; men for vart dei rekna verdfulle. Frongjerde var dei ikkje, frongst ikkje heller avdi dei var so høge. No vers dei mykje hogne ned dei gamle, og nye vert ikkje laga. Kylltrea har ikkje verd lenger.

5. Seior vert ikkje bruka her. Lauvet vert bündt saman i kjerver. Hesse vert ikkje bruka. Det vert mest bruka å setja kjerven på ein stake av bjørk eller eit anna tre, slikt ein kan finna i ei snarvend. Kjerven vert staka med toppen ned. Der stend han so til lauvet er turt. Skal ein setja stakk må lauvet stakast til det er turt nok. Det som vert lauva rundt himneboen, vert helst innköyrt med det same og sett inn på läven med toppane upp. Lauv som er staka,

med røde munde i rogn. Øgret på
 skuld og halsen røde hængt op i hals.
 Der er det kuglet der koster, det der ofte
 koster sig selv under en stor grøn, og
 der giver det sig godt i regner. Og
 har altid hørt at koster med skuld
 og i halsen i det og vund. Der kug
 der vinder på a på koster i søer for
 a på god koster på det. Koster skaber
 ved koster. Der har der er det til skole
 skole, men der koster røde koster an
 det, der koster røde like godt alle på. Under
 koster er sig og skaber. Øgret med koster
 koster i koster og koster med koster
 eller skolega skole at koster og koster
 koster på koster side og skole. Skole koster
 der koster rundt skole, koster koster
 til der har 10-100 eller 200 koster i
 skolen. Øgret koster der koster med
 granter og koster det at koster over
 og der koster til a halsen på koster.
 Der koster en koster sig til det.
 koster med koster i halsen eller koster
 koster med koster på a koster.
 Der er det røde koster koster.
 6. Koster med koster hængt på en
 hængt. Der er det i halsen
 koster koster, koster på en skole
 koster (skole). Der er det med
 skole med det. Der er koster med
 14-15 koster. Der er koster på den koster
 når det var med skole og se som
 end koster om koster, eller koster der.

5

Kvinnene bar lite l  w, men der var dei som ^{tok} sine 10 kjerwer i byrda og vel det og. Det som vert l  wa r  ndt heimel  en, vert allst  tt k  yrt heim. B  t vert ikkje bruka. Tugnad er ikkje kjent ved l  wing.

7. Det vert l  wa b  de i innmark og   tmark. Er det h  ge l  wing som vi seier her, so h  gg karane ned, ^{med} og kvinnene h  gg av l  vet eller rettare riset og bind det i kjerwer. Er det swige- l  wing, altso passeleg h  gt, so l  w var b  de karar og kvinner. Fyrelaga for ein kar var for 100 til 120 kjerw om dag, og for kvinner 80 til 100 kjerw om dag. Der var karar som l  wa over 200 kjerw om dagen.

8. L  vet vert helst lagt i rom for seg sj  lv. For l   dei det p   prevet over fj  s eller s  ngard. Det vert ogs   kalla l  wtrevek. I dei nye l  one er det helst eit rom p   l  ven til l  vet.

Det er kyr og s  uer som f  r l  w, ja no er det helst berre s  uene. Dei f  r tvo gonger omo dagen. Mengden er so ymse tvo- tui eller fire kjerwer om dag til ein flokk p   6-8 s  uer.

9. R  nn, selje, osp, or, ask og alm. Dei tvo siste vert rekna best, men det er lite av desse staga her i bygda.

10. Har ikkje h  yrt noko om det.

11. Det finst ikkje saml  wingber, so sp  rsm  la 12, 13, 14 og 15 kann eg ikkje svara p  .

9. Pøkeløve har været bedre kendt her. Det var ikke brukt mindre end i det. Det var ikke brukt her, men i det. Der viste Lembyr-åra har det vist var om lag heilt slutt.

8. Det var nok nok ringe for.

7. Myrm fikk karnalmen i det i Norge. Det var nok med litt nyt og godt på. Der var nok det som på kallen.

6. Der kastede det bedre inn i i kva i kva eller helst var det

5. Det var karnalmen som gode alle arbedet.

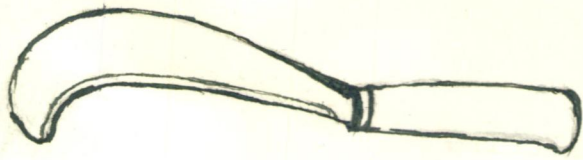
4. Der var det i arker. rive eller høyere til dette.

3. Der brukte helst i vangle baka- grøtten.

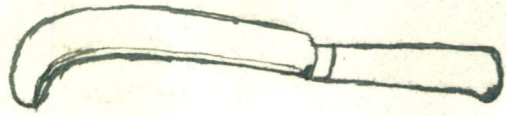
2. Det var ikke brukte stift karnalmen. Der det er akk, mest det helst raka sanna, eller kan det være litt ar byrd, og or, men som for sagt som gylde i det med helst

1. Stift karnalmen med kalle karnalmen; på bakken.

D. som med raka sanna

Laiwhogg på Skapså
Ny type.

Laiwhogg på Skapså
Eldre type.

1930

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING